

FLY BRUKT AV DET NORSKE LUFTFORSVARET

HEFTE NR. 7

Junker Ju 52

Olve Dybvig

Innhold

Innledning

Junker Ju 52 i Luftforsvaret

Farger - Merking - Koder

Profiler

Liste over fly

Bilder

Kilder

Innledning

Dette hefte er laget med tanke på modellbyggere og andre med historisk interesse om temaet. Hovedvekten av innholdet er farger og merking av flyet. I tillegg er relevant historisk informasjon forsøkt samlet. Heftet er ikke laget for videresalg men for gratis nedlastning via internett. På denne måten kan ny informasjon raskt legges inn og en oppdatering kan være klar for brukerne på en enkel måte. Innholdet er ikke nødvendigvis 100% riktig, men inneholder det vi vet i dag. Det oppfordres derfor til å komme med innspill, kommentarer, kritikk, nye bilder m.m. slik at historien blir mest mulig korrekt

Dette hefte er plaget av at forfatteren har dårlig kjennskap til bruk og utseende til Ju 52 i Norsk tjeneste. All hjelp for å forbedre dette produktet vil bli satt stor pris på. Jeg vil uansett som vanlig takke følgende personer for deres bidrag til at dette hefte var mulig å lage:

Bjørn Hafsten
Per Einar Jansen

Info
Bilder

Bergen mai 2013
Olve Dybvig

odybvig@online.no

Junker Ju 52 i Luftforsvaret

Ju 52/3mg8e, Werk.no 501196, med kode N-11 fra LKN på Bardufoss. Senere ble flyet gitt permanent kode Y-AC

Ved krigsslutt i mai 1945, sto der 48 stk Junker ju 52 i Norge. De var fordelt på følgende flyplasser:

Fornebu	13
Eggemoen	3
Kjeller	2
Kjevik	15
Bardufoss	3
Sola	3
Sola Sjø	4
Fornebu Sjø	3
Hommelvik Sjø	2

21 av disse ble tilbudt Luftforsvaret.

Det var et stort behov for transportfly i Norge rett etter krigen og en del av de ex tyske Ju 52 flyene ble brukt av flere nyopprettede transportflyavdelinger.

20. Transport Squadron

Luftforsvaret opprettet denne avdelingen sammens med britene på Fornebu i juni 1945. Avdelingen ble tildelt 7 Lodestar flyene fra tidligere Stockholmsruten, nå omdøpt til Luftforsvarets Transport Avdeling (LTA). I tillegg fikk den senere 10 Dakota fly. Avdelingen skulle gjennomføre den operative delen av de halvmilitære ruteflygninger Norges Luftfartsstyre satte i gang fra juni 1945. Alle ruteflygning skulle skje via denne til stortinget hadde bestemt hvordan den sivile luftfart skulle organiseres. Avdelingen begynte da å gjennom-

føre regulære ruteflygninger. 2 stk Ju 52 ble gitt til denne avdelingen for å håndtere ruten mellom Fornebu og Trondheim. I februar 1946 ble avdelingen nedlagt og begge Ju 52 flyene ble avskrevet. (se listen over fly)

21. Transport Flight

Transport behovet var spesielt stort i Nord Norge og man etablerte da 21. Transport Flight med sjøfly på Skattøra 22 juni 1945. Avdelingen fikk tildelt 3 ex tyske Ju 52. (se listen over fly) Avdelingen ble nedlagt i midten av november samme år

22. Transport Flight

Den siste av Luftforsvarets transportavdelinger som ble opprettet 10 august 1945 på Bardufoss, var 22. Transport Flight. Avdelingen skulle drive ruten Bardufoss - Kautokeino - Kirkenes. Tidligere drevet av amerikanske fly fra Luleå i Sverige. Avdelingen fikk tildelt 5 ex tyske Ju 52 fly for å drive denne ruten. (se listen over fly) En havarte under landing på Bardufoss under den første turen til avdelingen. Den 13 november 1945 ble avdelingen nedlagt. 2 av flyene ble værende i Nord Norge under kommando av Luft Kommando Nord Norge (LKN) og brukt der til 1949, begge ble solgt til Portugal i 1950

Farger - Merker - Koder

Farger

De bilder som foreløpig er kjent av Ju 52 i militær norsk tjeneste er av dårlig kvalitet. Men det ser ut som om man beholdt den originale tyske kamuflasjefargen. En del av flyene var sannsynligvis hvitmalte. Dette er pga kapitulasjonsavtalen som regulerte fargen på kurierfly mellom de allierte og tyske styrker i Norge

Nasjonalitetsmerker

I perioden 1945 - 1946 ble det brukt RAF rondeller og norske flaggstriper enten på halefinne eller på siden av flyet

Da Luftforsvaret ble herrer i eget hus, seint i 1945 begynte man å male på norske rondeller. I 1946 ble dette regulert via Luftforsvarets tekniske etat. Dette var da bare aktuelt for Y-AB og Y-AC som var de eneste som var igjen på det tidspunktet.

Koder

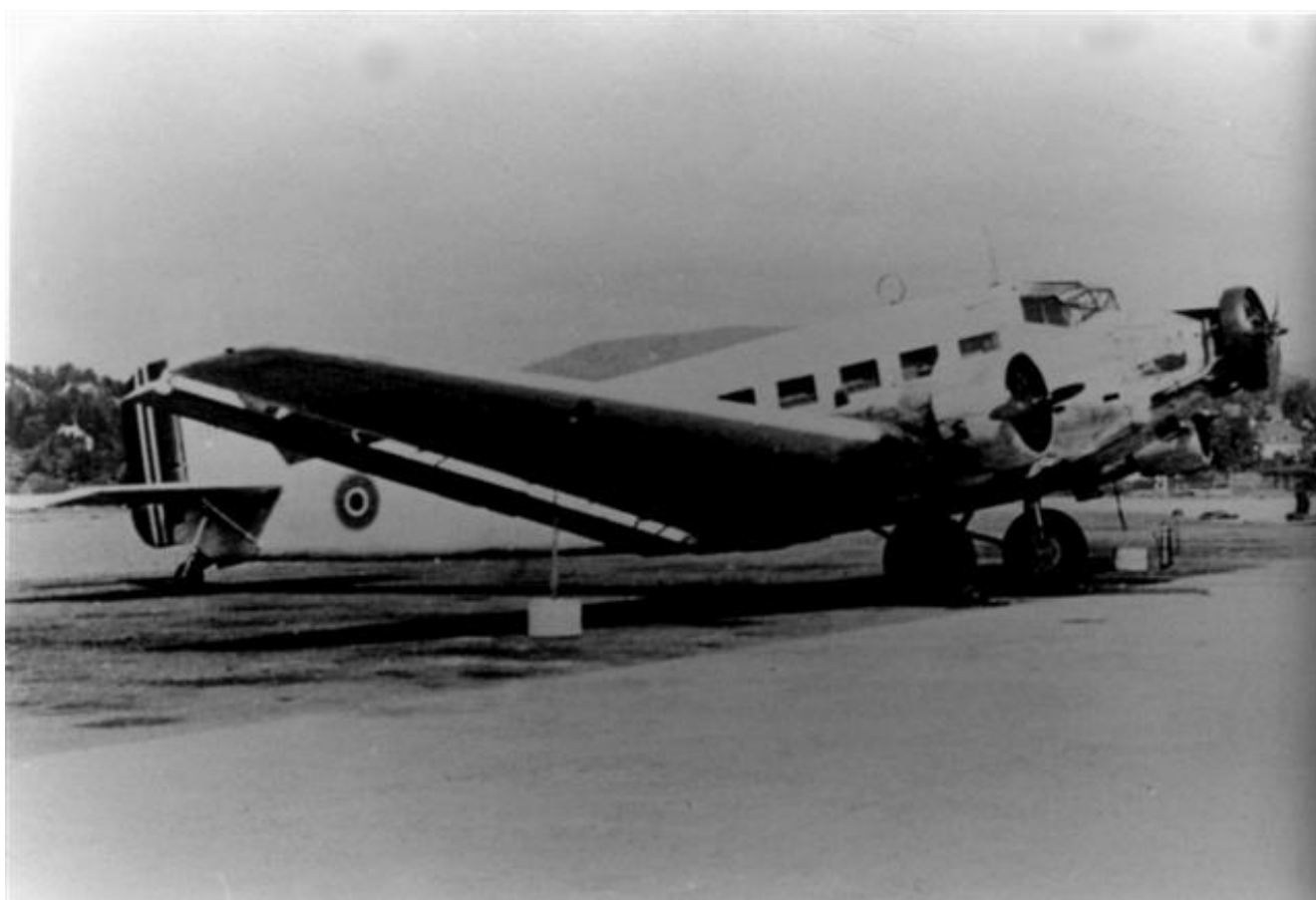
Ingen koder ble brukt i perioden 1945 - 1946
Våren 1946 ble flyene i Nord Norge under kommando av LKN (22 Transport Flight) påmalt bokstaven N med tosifret tall etter. Ju 52 flyene fikk tildelt serien N-10 til N-19. I august 1946 ble de to gjenværende flyene tildelt kodene Y-AB og Y-AC

Serienummer

Serienummer var normalt malt på halefinnen eller på siden av skroget

Avdelingsmerker

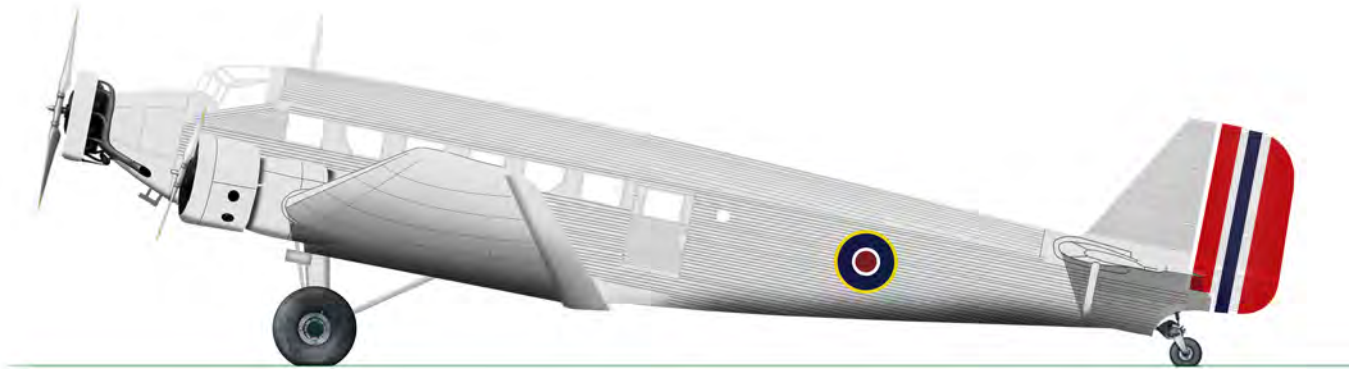
Ingen avdelingsmerker er kjent, men flyet Y-AC ble påmalt en Logo med kallenavnet sitt; Laila (se under bilder)

Mest sannsynlig en Ju 52 fra 20. Transport Squadron på Fornebu i 1945

Profiler

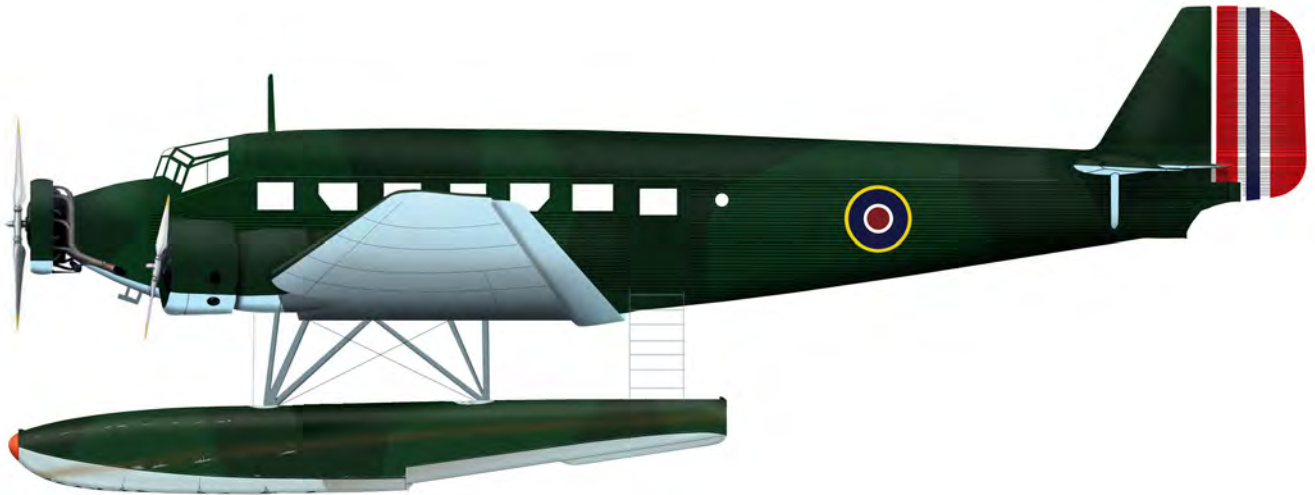
Mulig utseende på en Ju 52 fra 20. Transport Squadron på Fornebu i 1945

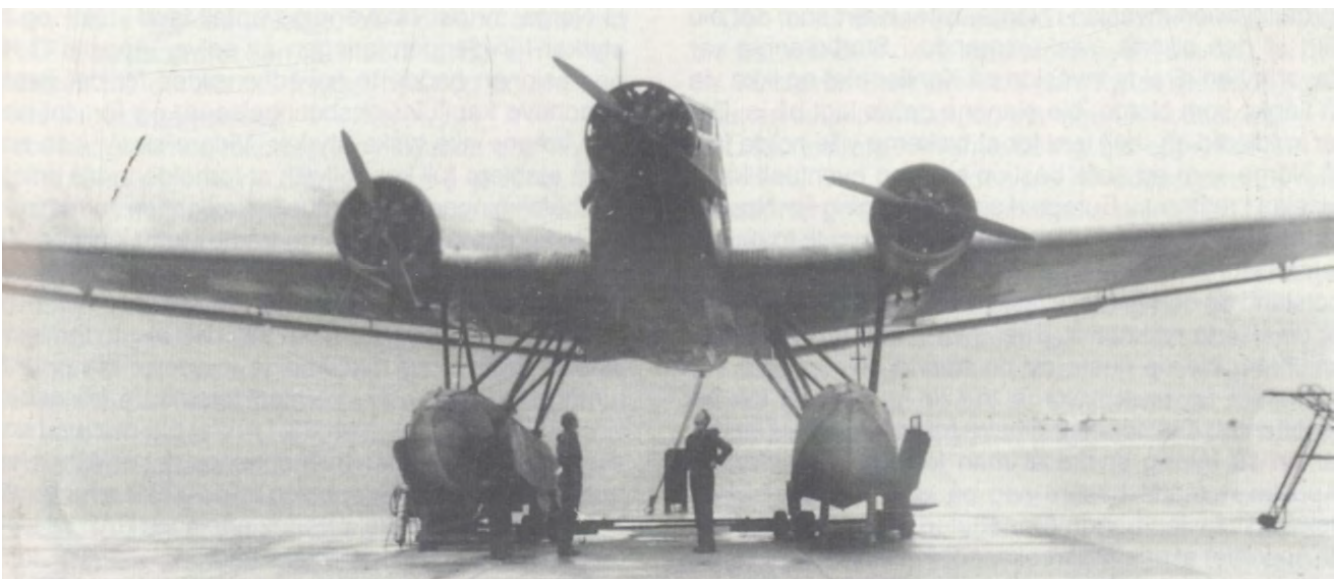
Ju 52 N-11 fra 22. Transport Flight på Bardufoss i 1946

Ju 52 Y-AB "Laila" fra LKN på Bardufoss i 1947

Mulig utseende på en Ju 52 See fra 21. Transport Flight på Skattøra 1945

Ju 52 See fra 21. Transport Flight på Skattøra 1945

Liste over fly

Utarbeidet vha Bjørn Hafsten

Flytype	Werk.No	Tyske koder	Norske koder	Kommentarer
Ju 52/3mg4e	2982	NO+IO 7U+PK		Tidligere eier 2./T.Gr.20 Overtatt av Luftforsvaret på Fornebu 01.06.45. Brukt av No 20 Transport Squadron på Oslo - Trondheimsruten fra 12.07.45. Til No 22 Transport Flight på Bardufoss fra 10.08.45. Brukt på Bardufoss - Kirkenes ruten. Da avdelingen ble oppløst i november 1945 ble flyet fløyet tilbake til Fornebu. Tilbudt til DNL A/S, men de takket nei. Skrapet i løpet av sommeren 1946 Flyet logget 247 flytimer fra 19.06.45
Ju 52/3mg4e	6069	7U+EM		Tidligere eier 4./T.Gr.20 Overtatt av Luftforsvaret på Fornebu 18.06.45. Overført til Gardermoen. Fløyet til Hamburg 28.10.45. overgitt til RAF
Ju 52/3mg4e	6873	7U+JK		Tidligere eier 2./T.Gr.20 Overtatt av RAF og fløyet til Gardermoen 22.06.45. Gitt til Luftforsvaret 11.08.45. Brukt som reservedelsfly. Skrapet i mai 1946
Ju 52/3mg8e	501196	7U+IK	N-11 Y-AC	Tidligere eier 2./T.Gr.20 Overtatt av Luftforsvaret på Fornebu i juni 1945. Fløyet til Bardufoss 20.02.45 og overgitt til LKN (Luft Kommando Nord Norge) Kodet N-10 eller N-11 frem til permanent kode Y-AC ble gitt. Fikk kallenavnet Laila. Utfaset fra Luftforsvaret i 1950. Solgt til Portugal
Ju 52/3mg8e	501358	7U+NL		Tidligere eier T.Gr.20 Overtatt av Luftforsvaret 01.06.45. Til No 22 Transport Flight på Bardufoss 10.08.45. Havarerte under landing på Bardufoss 11.08.45 under første tur/retur til Kirkenes. Restene brent på Bardufoss i mai 1946
Ju 52/3mg14e	640066	7U+AK		Tidligere eier T.Gr.20 Gitt til Luftforsvaret 01.06.45. Men De takket nei. Fløyet til Hamburg 09.10.45
Ju 52/3mg8e	3301	KI+LJ		Tidligere eier T.Gr.20 Overtatt av Luftforsvaret 11.08.45 og fløyet til Fornebu samme dag. Brukt som delefly. Skrapet i mai 1946
Ju 52/3mg8e	5463	RC+AR		Tidligere eier T.Gr.20 Gitt til Luftforsvaret i 1945. Men De takket nei. Skrapet i mai 1946
Ju 52/3mg8e	501219		Y-AB	Tidligere eier T.Gr.20 Fløyet til Gardermoen fra Kjevik og gitt til Luftforsvaret 11.09.45. Til No 22 Transport Flight på Bardufoss. Fikk permanent kode Y-AB og kallenavn Jämpa i august. Brukt i Nord Norge frem til 1950. Solgt til portugal som hentet flyet på Gardermoen i september 1950
Ju 52/3mg7e (sjøfly)	7229	G6+1H		Tidligere eier: Seetransportfliegerst.2 Overtatt av Luftforsvaret og overført til 21. Transport Flight på Tromsø-Skat-tøra 22.06.45. Til Horten for overhaling 25.07.45. Til DNL A/S 23.03.46 med reg. LN-KAB 30.03.45. Døpt "Tyrihans". Skrapet i mai 1948
Ju 52/3mg8e (sjøfly)	130712			Tidligere eier: Seetransportfliegerst.2 Overtatt av Luftforsvaret i september 1945 og overført til Horten. Gitt til DNL A/S med reg, LN-KAD 07.06.46. Døpt "Per". Hovedsaklig brukt som trenings-fly. Skrapet 13.09.50
Ju 52/3mg8e (sjøfly)	130714			Tidligere eier: Seetransportfliegerst.2 Overtatt av Luftforsvaret i Trondheim. Til Horten 19.09.45. Gitt reg LN-KAL og reservert for DNL A/S. Ikke akseptert. I november 1947 ble flykroppen brukt til Werk.no 5489, LN-KAL. Flyet fløy nå som LN-KAL. Solgt til Equador i 1957. Via mange omveier tilbake til tyskland og er i dag flygende eksemplar D-AQUI
Ju 52/3mg8e (sjøfly)	130704			Tidligere eier: Seetransportfliegerst.2 Overtatt av Luftforsvaret 16.07.45 og fløyet til Horten. Reservert for sivilt bruk. Til DNL A/S 21.06.46 med reg, LN-KAE og døpt "Pål" Skrapet på Sola 13.09.50

Ju 52/3mg8e (see)	3257	TF+KO 8A+AK		Tidligere eier: Seetransportfliegerst.2 Overtatt av Luftforsvaret i september og fløyet Trondheim til Horten. Til DNL A/S 15.07.46 med reg, LN-KAI og døpt "Peik" Skrapet i 1948
Ju 52/3mg8e (sjøfly)	501198	8A+CK		Tidligere eier: Seetransportfliegerst.2 Overtatt av Luftforsvaret 28.05.45. Overført til 21. Transport Flight på Tromsø-Skattøra 04.08.45. Returnerte til Fornebu i september, senere til Horten. Skrapet i Horten sent 1947
Ju 52/3mg4e (see)	6942	DR+WJ 8A+BK		Tidligere eier: Seetransportfliegerst.2 Overtatt av Luftforsvaret 28.05.45. Overført til Horten. Skrapet i Horten 1946
Ju 52/3mg4e (see)	7215	G6+DP 7U+EH		Tidligere eier: Seetransportfliegerst.2 Overtatt av Luftforsvaret 22.09.45. Overført til Horten. Reservert for DNL A/S som reg LN-KAH "Ulabrand" Ikke ønsket av DNL.Skrapet i Horten 1947
Ju 52/3mge (see)	5489			Tidligere eier: Deutsche Lufthansa Ex D-AQUI "Kurt Wintgens". Tidligere norske førkrigs LN-DAH "Falken". Overtatt av Luftforsvaret 28.05.45. Overført til 21. Transport Flight på Tromsø-Skattøra 15.08.45. Til Horten for overhaling 12.09.45. Returnert til DNL A/S 12.04.46 med reg LN-KAF og døpt "Askeladden" Flykroppen erstattet med Werk.no 130714 29.09.47 og Fløy videre som LN-KAI
Ju 52/3mge	6048	N9+DA		Tidligere eier: Verb.Staffel Norwegen VIP fly, muligens Terovens personlige fly. Overtatt av Luftforsvaret 13.07.45. Overført til No 20. Transport squadron på Fornebu. Avskrevet 13.02.46 med 121 timers flytid hos Luftforsvaret. Overgitt til DNL A/S med reg LN-LAB 13.03.46. Havarte etter avgang på Fornebu 22.05.46
Ju 52/3mge	5096	RK+AV		Tilbudt Luftforsvaret 11.08.45. Avslått pga flyets tilstand. Flydd til Hamburg i november 1945
Ju 52/3mge	5555			Tidligere eier: MOK Norwegen Overtatt av Luftforsvaret 13.07.45. Overført til No 20. Transport squadron på Fornebu 11.09.45. Avskrevet 12.02.46 med 93 timers flytid hos Luftforsvaret. Skrapet på Fornebu sommeren 1946

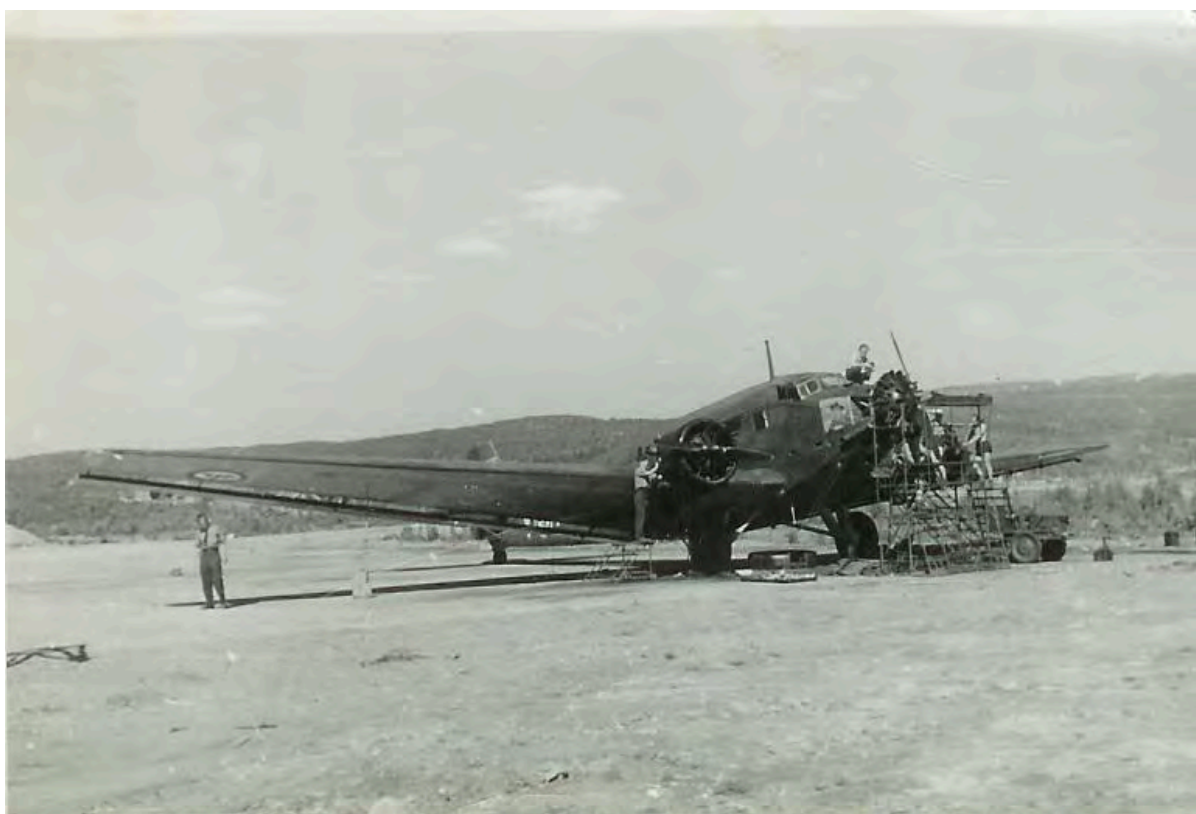
Ju 52 med norsk kode N-12. Noe som skulle bety at flyet tilhører LKN og hørte hjemme på Bardufoss

Bilder

Begge bildene her viser Ju 52/3mg8e, werk.no 501196, Y-AC, Laila på Bardufoss en gang mellom 1946 og 1949. Flyet ser ut til å ha original tysk farge. Norsk rondell på de vanlige 6 stedene

Kilder

Hafsten et al

Fra Spitfire til F-16 Luftforsvaret 50 år